

Λόγος στη Μεγάλη Τετάρτη: Η καρδιά που εξευγενίζεται με την αγάπη και τη μετάνοια (Άγιος Λουκάς Αρχιεπίσκοπος Κριμαίας)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 14 Απριλίου, 2020

Σήμερα ακούσαμε το ευαγγελικό ανάγνωσμα για τα γεγονότα που συνέβησαν τη Μεγάλη Τετάρτη. Ταράζομαι ακόμα και να μιλάω για το φοβερό κακούργημα, που όμοιό του ποτέ δεν έγινε στην ιστορία του κόσμου. Τι παραπάνω μπορώ να προσθέσω; Τίποτα. Θέλω μόνο να επιστήσω την προσοχή σας σ' αυτό που ακούσατε, γιατί όσον αφορά το ανάγνωσμα μπορώ να μιλάω χωρίς τέλος, διεισδύοντας σε κάθε λόγο του Ευαγγελίου. Είναι καθήκον μου να σας διδάξω αυτό, γιατί τα ευαγγελικά λόγια είναι άγια, μεγάλα, λόγια τόσο βαθιά και σημαντικά δεν υπάρχουν στα ανθρώπινα βιβλία.

Και έτσι, παρουσιάστηκαν ενώπιον των πνευματικών οφθαλμών μας οι ανθρώπινες ψυχές που καθόλου δεν μοιάζουν η μία με την άλλη. Ψυχές μαύρες, φοβερές και ψυχές τρυφερές, γεμάτες αγάπη.

Ιδού, οι κακοί γραμματείς και φαρισαίοι πηγαίνουν κάτω από τη σκέπη της νύχτας, σαν νυχτερίδες, και «κάνουν συμβούλιο κατά του Κυρίου και κατά του Χριστού Αυτού». Και εκπληρώνεται αυτό που προλέγει ο προφήτης Δαβίδ χίλια χρόνια πριν από το γεγονός: *«παρέστησαν οι βασιλείς της γης, και οι άρχοντες συνήχθησαν επί το αυτό κατά του Κυρίου και κατά του χριστού αυτού»* (Ψαλμ. 2, 2). Πηγαίνουν κρυφά, γιατί φοβούνται τον λαό και Αυτόν που θέλουν να σκοτώσουν. Συσκέπτονται για το πώς θα Τον σκοτώσουν, σιγοψιθυρίζοντας με τις κακές, ακόλαστες γλώσσες τους και εκπληρώνεται η προφητεία: *«κατ' εμού εψιθύριζον πάντες οι εχθροί μου, κατ' εμού ελογίζοντο κακά μοι»* (Ψαλμ. 40, 8).

Και ιδού, συγκεντρώθηκαν οι αρχιερείς, οι γραμματείς και οι πρεσβύτεροι του λαού στην πόρτα του αρχιερέα που ονομαζόταν Καϊάφας και πρότειναν στο συμβούλιο να πιάσουν τον Ιησού με δόλο και να Τον σκοτώσουν. Όμως είπαν: *«μη εν τη εορτή, ιναμή θόρυβος γένηται εν τω λαώ»* (Ματθ. 26, 5), γιατί στο βάθος των μαύρων καρδιών τους ένιωθαν τι είδους έγκλημα οργάνωσαν, γνώριζαν ότι Αυτόν που ήθελαν να σκοτώσουν ο λαός Τον τιμάει και Τον αγαπάει ως Μεγάλο Θαυματουργό και ότι πολλοί Τον θεωρούν Μεσσία.

Για ποιο λόγο θέλετε, καταραμένοι, να Τον σκοτώσετε; Μήπως για το ότι δίδαξε στον κόσμο το καλό και την αλήθεια; Μήπως για το ότι φώτισε το σκοτάδι του κόσμου με το φως του θεϊκού Πνεύματός Του, με το θεϊκό φως της διδασκαλίας Του;

Μήπως για το ότι έκανε τέτοιο πλήθος θαυμάτων; Μήπως για το ότι θεράπευσε τους αρρώστους και ανέστησε τους νεκρούς; Μήπως για το ότι διέταξε την θάλασσα και τον άνεμο να σιωπάσουν και εκείνα σταμάτησαν υπακούοντάς Του; Ναι, ακριβώς γι' αυτά, γιατί όπως λέει ο Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος: *«Τι ποιούμεν, ότι αυτός ο άνθρωπος πολλά σημεία ποιεί; εάν αφώμεν αυτόν ούτω, πάντες πιστεύσουσιν εις αυτόν, και ελεύσονται οι Ρωμαίοι και αρούσιν ημών και τον τόπον και το έθνος»* (Ιωάν. 11, 47-48).

Και έτσι, φοβήθηκαν ότι εξ αιτίας του πλήθους των θαυμάτων όλοι θα πιστέψουν σε Αυτόν. Έτσι και θα έπρεπε να είχε γίνει, δηλαδή όλοι να πίστευαν σε Αυτόν λόγω των ανεκδιήγητων θαυμάτων και των λόγων που ποτέ δεν ξανακούστηκαν στον κόσμο και ήταν αλήθεια! Αυτοί όφειλαν να χαρούν με το ότι ο λαός πίστεψε στον Υιό του Θεού, στον Σωτήρα του, στον Μεσσία! Δικαιολογώντας την κάκιστη πρόθεσή τους με τη σωτηρία από την εισβολή των Ρωμαίων, έλεγαν ψέματα, γιατί οι Ρωμαίοι είχαν ήδη κατακτήσει όλη την Παλαιστίνη, ήταν κάτι που συνέβη νωρίτερα. Ήταν δυνατόν για τους Ρωμαίους να καταστρέψουν όλη την Παλαιστίνη με την πρόφαση ότι εμφανίστηκε ο ύψιστος Διδάσκαλος της Αλήθειας και του καλού! Όχι, δεν θα μπορούσαμε να κατηγορήσουμε τους Ρωμαίους, αυτό ήταν συκοφαντία προς αυτούς.

Όμως τι, παρ' όλα αυτά, οδήγησε σ' αυτό το φοβερό κακούργημα; Για ποιο λόγο ήταν γεμάτες οι καρδιές των γραμματέων, φαρισαίων και αρχιερέων με τέτοια κακία; Για ποιο λόγο μισούσαν τον Κύριο Ιησού, τον Υιό του Θεού, τον Διδάσκαλο της αγάπης, τον Σωτήρα του κόσμου; Ακριβώς λόγω του τιποτένιου και μαύρου φθόνου, γιατί μέχρι την έλευση του Χριστού ήταν οι κυρίαρχοι του μυαλού και της καρδιάς του ισραηλιτικού λαού, οι ηγέτες και οι διδάσκαλοι. Ο λαός τους θεωρούσε αγίους και δικαίους και υποτασσόταν σε κάθε λόγο τους. Όμως τώρα κατάλαβαν ότι η εξουσία τους που ήταν θεμελιωμένη στην άτιμη υποκρισία, στην οποία δεν υπάρχει η αλήθεια, δεν υπάρχει η γνήσια πνευματική δύναμη, γκρεμίζεται από την επαφή με την αληθινή θεϊκή εξουσία του Σωτήρα. Έβλεπαν και ένιωθαν ότι τα λόγια Του ήταν τέτοια που κανένας από τους ανθρώπους ποτέ δεν είπε και φοβήθηκαν ότι θα πέσει το κύρος τους και ότι από ηγέτες θα γίνουν υπηρέτες. Και επιθυμώντας να κρατήσουν την τιποτένια εξουσία τους, επεδίωξαν να δώσουν τέλος στην ζωή του Χριστού.

Ο ίδιος ο Χριστός επιβεβαίωσε ότι η άτιμη και τιποτένια ζήλεια και κακία τους καθοδηγούσε, στηλιτεύοντάς τους αυστηρά και δημόσια και λέγοντας κατά πρόσωπο αυτό που ποτέ κανείς δεν θα τολμούσε να σκεφτεί γι' αυτούς: « Ουαί υμίν, γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριταί, ότι κλείετε την βασιλείαν των ουρανών έμπροσθεν των ανθρώπων υμείς γαρ ουκ εισέρχεσθε, ουδέ τους εισερχομένους αφήτε εισελθείν» (Ματθ. 23, 14).

Υπήρχε άραγε κάτι καθαρό, ειλικρινές στις καρδιές τους; Απολύτως τίποτα. Ήταν

ολοκληρωτικά σκοτεινές, είχαν ολοκληρωτικά αδιαπέραστο σκοτάδι αμαρτιών, μίσους και κακίας.

Αλλά ιδού και μία άλλη, ακόμη πιο φοβερή μορφή, του Αποστόλου του Χριστού, του Ιούδα, του οποίου ο Κύριος έπλυνε τα πόδια, ο οποίος κοινώνησε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού και ο οποίος πηγαίνει να Τον προδώσει για τριάκοντα αργύρια.

Ω φρίκη! Ω ανείπωτη ποταπότης που με καμιά ατιμία δεν συγκρίνεται! Πρόδωσε τον Διδάσκαλό του, από Τον Οποίο είδε τόσο καλό! Τι συνέβαινε στην ψυχή αυτού του δυστυχημένου ανθρώπου; Ήταν όλη υπό την εξουσία του διαβόλου της φιλαργυρίας, ζούσε με την φιλαργυρία, ήταν κλέπτης και, όπως λέει ο Άγιος Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος, κρατούσε το κιβώτιο μέσα στο οποίο έριχναν τις δωρεές για τον Σωτήρα και τους μαθητές Του και έκλεβε χρήματα για τον εαυτό του. Η φιλαργυρία τον οδήγησε μέχρι του σημείου ώστε το όνομά του να γίνει μισητό σε όλο τον κόσμο. Το όνομα του Ιούδα έγινε συνώνυμο κάθε προδοσίας, κάθε ατιμίας, κάθε ποταπότητας.

Ο άγιος απόστολος Παύλος μας λέει ότι η φιλαργυρία είναι η ρίζα κάθε κακού (Α' Τιμ. 6, 10). Και άραγε δεν βλέπουμε την απόδειξη αυτού στο δυστυχή Ιούδα; Μπορεί να υπάρχει πιο φανερή απόδειξη; Όχι, δεν μπορεί, γιατί κάθε κακό δεν είναι τίποτα σε σύγκριση με αυτό το φοβερό κακό, στο οποίο τον οδήγησε η φιλαργυρία του. Και ήταν απόστολος!

Όμως το Ευαγγέλιο δεν παρουσιάζει σε μας μόνο το σκοτάδι. Μας παρουσιάζει και το καθαρό και ευλογημένο φως. Ιδού, ενώπιον μας η μορφή της μετανοημένης αμαρτωλής, της σε όλα καταφρονημένης. Πόσο έλαμψε αυτή η μορφή! Εδώ επιδιώκεται η σύγκριση με την άλλη αμαρτωλή που έπλυνε με τα δάκρυά της τα πόδια του Σωτήρα, τα σκούπισε με τα μαλλιά της και έλαβε την συγχώρεση όλων των αμαρτιών της από τον Κύριο (Λουκ. 7, 38-48). Κινούμενη από τα ίδια συναισθήματα της αγάπης και της μετάνοιας, *προσήλθεν αυτώ γυνή αλάβαστρον μύρου έχουσα βαρυτίμου, και κατέχεεν επί την κεφαλήν αυτού ανακειμένου. Ιδόντες δε οι μαθηταί αυτού ηγανάκτησαν λέγοντες· εις τι η απώλεια αύτη;* (Ματθ. 26, 7-8) και άκουσε ο κόσμος τα εκπληκτικά λόγια του Σωτήρα: «*τι κόπους παρέχετε τη γυναικί; έργον γαρ καλόν ειργάσατο εις εμέ*» (Ματθ. 26, 10).

Ω αγία, καθαρή αγάπη, την οποία τόσο πολύ εκτίμησε ο Κύριος Ιησούς Χριστός, την οποία τόσο λίγο έχουμε και την οποία πρέπει να μιμηθούμε! Εκπληκτική αντίθεση ανάμεσα σ' εκείνους τους επίγειους βασιλιάδες (Ψαλμ. 2, 2) σε συνδυασμό με τον απόστολο-προδότη με τη μαύρη, ακάθαρτη, άτιμη ψυχή και στην περιφρονημένη αμαρτωλή με την καρδιά που εξαγνίστηκε με την αγάπη και την μετάνοια.

Ας μιμούμαστε αυτήν και την αγάπη της προς τον Κύριο. Μήπως δεν είμαστε όλοι

αμαρτωλοί; Άραγε έχουμε λιγότερες αμαρτίες από τις δικές της; Άραγε έχουμε περισσότερη αγάπη; Πληρώθηκε άραγε η καρδιά μας με τέτοια αγάπη, η οποία θα εξέχεε ποταμούς δακρύων ή θα συνέτριβε το πολύτιμο δοχείο σε ευλαβές ξέσπασμα για τον Κύριο;

Επομένως, τέτοιου είδους είναι οι άνθρωποι που πέρασαν κατά σειρά μπροστά στα πνευματικά μάτια μας, κατά την ανάγνωση του σημερινού Ευαγγελίου. Τέτοιοι είναι και οι άνθρωποι που περνούν καθημερινά μπροστά στα μάτια μας, δηλαδή οι άνθρωποι που μας περιβάλλουν.

Δικαιολογημένα αγανακτούμε κατά των γραμματέων και φαρισαίων, όμως η Αγία Γραφή μας παρουσιάζει τις μορφές των ανθρώπων που είναι γεμάτοι από ψέματα, κακίες και αμαρτίες, όχι άσκοπα, αλλά σαν παράδειγμα προς αποφυγήν. Πρέπει όχι μόνο να αγανακτούμε και να θυμώνουμε, αλλά επίσης **πρέπει με βαθεία ειλικρίνεια να ελέγξουμε και τους εαυτούς μας**, μήπως δηλαδή υπάρχει μέσα μας η ακολασία αυτών των γραμματέων, φαρισαίων και αρχιερέων. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός τους ονόμασε υποκριτές, γιατί η υποκρισία και η προσποίηση ήταν τα θεμελιώδη γνωρίσματα του χαρακτήρα τους. Και εμείς οφείλουμε να σκεφτούμε εάν υπάρχει μέσα μας το γνώρισμα της υποκρισίας. **Οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι αυτά τα γνωρίσματα βρίσκονται μέσα μας.**

Εάν ο Κύριος είπε στους φαρισαίους ότι ασχολούνται μόνο με τον εξωτερικό καθαρισμό του ποτηριού και της παροψίδος, ενώ εσωτερικά είναι γεμάτοι με δόλους και αδικίες, τότε δεν πρέπει να σκεφτούμε **μήπως δεν υποκρινόμαστε και εμείς μπροστά στους καλούς, καθαρούς, ευλαβείς ανθρώπους, όπως αυτοί υποκρίνονται;**

Δυστυχώς, πολλοί ανάμεσά μας είναι ακριβείς τηρητές του νόμου, φαρισαίοι, υποκριτές, οι οποίοι στο Ευαγγέλιο αποκαλούνται «*φίδια, γεννήματα εχιδνών*» (Λουκ. 3, 7) και παρ' όλα αυτά χαίρουν μεγάλου σεβασμού και εκτιμήσεως στον λαό. Υπάρχουν ανάμεσά μας και όμοιοι του Ιούδα αλλά υπάρχουν και όμοιοι της μετανοημένης αμαρτωλής, με καρδιά γεμάτη αγάπη προς τον Χριστό.

Ας παρατηρούμε τις καρδιές μας, ας κρίνουμε αυτό που εξέρχεται από μας και από τα στόματά μας και όχι αυτό που εισέρχεται. Ας ζούμε υπακούοντας στην αγία αγάπη, γιατί όλος ο νόμος του Χριστού εμπεριέχεται σε έναν λόγο: «*Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως εαυτόν*» (Ματθ. 22, 39 • Μάρκ. 12, 31 ■ Λουκ. 10, 27). Ας το θυμόμαστε αυτό και τότε θα μας ευλογήσει ο Θεός και θα συγχωρέσει όλες τις αμαρτίες μας. Αμήν.

(Πηγή: από το βιβλίο "Ρήματα ζωής αιωνίου" Αγίου Λουκά Συμφερουπόλεως και Κριμαίας, Επιμέλεια: Μητρ. Αργολίδος Νεκτάριος, Μετάφραση: Μοναχή Ιερωνύμη, τόμος Α', Εκδόσεις Επιστοφή")